

Anne-Lie Larsson Ljungs stämningssfulla oljemålning "Guldvägen II", 144x205 cm.

Copyright © Anne-Lie Larsson Ljung. Bilderna publiceras med konstnärns tillstånd.

Anne-Lie Larsson Ljung, "Röd jord". Olja på duk, 154x205 cm.

Anne-Lie Larsson Ljung, "Sentida". Olja på duk, 135x205 cm.

"Mörkret är besjälad. Det är nästan som en religiös upplevelse för mig. Jag känner mig trygg i mörkret, att stå lite vid sidan om. Här kan jag se i stället för att bli sedd. Att vara i ljuset är att bli betraktad och bedömd."

fer har alla betytt något för mig. Under studietiden målade jag modell i flera år och sedan kom jag att undervisa i ämnet. Att studera modell är bland annat att studera riktningar. På något sätt har jag kanske överfört de formövningarna på det jag arbe-

tar med nu. Teckningen är viss mån sanningen för mig. Jag har alltid varit sträng med teckningen och jag känner misstroende mot bilder som saknar en hållbar teckning. Det går inte att tänka fram målningar. Vägarna i mina målningar fungerar som riktningar och de hjälper till att skapa avstånd och luft.

– För mig är luften inte tom, utan fylld av väsen, energier, liv, tankar. Ibland gör ljusbrytningen att man ser luften tydligt, som massa och volym. Dessutom finns där moderna signaler som elektroner, radiovågor och sms. Jag har först nu på senare tid förstått att mina bilder är gan-

ska tysta., ungefär som en vind som susar genom bilden. Inget buller utan mjuka ljud på avstånd – en båt som lastas, signalen från en järnvägsbom, brusset från en väg. Om jag ska jämföra med musik så är det som när ett ensamt piano spelar Grieg eller Satie. Eller som att lyssna till en moll sonat av Brahms.

Färgen lever sitt eget liv

Trots att det naturromantiska färgspråket riktar vår blick mot det immateriella, gudomlig närvaro, så har Anne-Lie Larsson Ljungs målningar en starkt fysisk utstrålning. Den tjockt pålagda färgen har knådats och

bearbetats ända tills nya insikter har uppstått, frigjorda från det avbildade. Modernism och romantik i skön förening på duken. Man finner en brinnande och rå färg. Den ser ut att vara frenetiskt pålagd och spårer efter många omtagningar är en del av målningarnas språk och uttryck. Hon menar:

– Färgen har betydelse både som temperatur och massa. Färgen är som ett stycke natur. Om man vill skildra själva livet, naturen, jorden, ljuset, måste färgen föras på bilden snabbt och energiskt. Den fysiska aktiviteten vid duken sätter spår i målningen. Färgmassan blir då inte

helt tämjad utan andas fortfarande och lever ett eget liv. Liv i färgen gör gestaltningen mer laddad. Bearbetar man färgen för länge slocknar den och hela motivet förlorar sin vitalitet. Då måste man skrapa bort eller slipa om och ta ny sata. Motivet hjälper mig framåt i hanteringen av materialet, dvs. färgen.

– Blått är en särskilt intressant färg, kanske inte som massa utan mer som den ser ut och beter sig på dukens yta. Den stannar inte långt fram i bildens ytakt som många andra färger utan är i stället oändlig, utan stopp. Det passar mina syften."

ANNE-LIE LARSSON LJUNG

En modern skymningsmålare som söker hemligheter och ögonblicket

Vi vandrar omkring i galleri väst, Edevik konsthalls nya, stora utställningslokal i Sollentuna. Det är

december 2009 och Anne-Lie Larsson Ljungs utställning pågår. Den pastosa oljefärgen vibrerar intensivt på dukarna. När man står nära målningarna är de likt djurhudar, skrovliga och bearbetade. Tar man några steg

tillbaka framträder motiven: ruffiga miljöer som industritomter, tågspår, hamnområden, byggarbetsplatser och bakgårdar, upplysta bensinmackor och vägar. Anne-Lie cyklar ofta i stadens yttre områden, ser skyltar, sugor och silos dra förbi. Hon säger:

– Jag letar efter zoner och områden där platsens funktion inte är helt given. Rum som har stigit ur den kontrollerade stadsplanen. Platser som är i förvandling. De blir som en frizon för mig. Här kan jag tänka fritt och förutsättningslöst. I en viss mening startar min kreativa process just här.

– Även tidigare, när jag har bott på andra ställen, har jag valt sådana strövområden. Platser är symboliska för människan. Jag söker efter punkter i landskapet där stadens tecken möter naturen, den otämjda. Här kan jag hitta ett spänningsfält att verka i.

Stillsam förväntan

Stadens tecken, såsom sugor, trafikskyltar och reklampelare är som mänskliga gestalter som står inför ljuset, likt 1800-talsmålaren Millets jordbruksarbetare som står inför det skymmande landskapet. En stillsam tytnad vibrerar som bakgrundston i Anne-Lies bilder. Allt tycks

ha gått till vila. Målningarna är som ögonblicket innan något ska hända. Förväntan. Det slags förväntan inför något, som man hittar i Becketts pjäs 'I väntan på Godot'. I det ännu inte bestämda och avgjorda finns livskänslan. I det obestämda ligger det hoppfulla. En förhoppning som gör livet värt att leva.

– I stadslandskapets mellanrum om aftonen, i halvdagern, är känslan av förändring och förgänglighet som starkast. Jag känner att jag måste fånga tiden och ögonblicket. Skymningen står för mystik och förgänglighet. Men den är också ett språng mot den nya dagen, äventyret. Den står för förändring och är därmed hoppfull. Bilderna är uttryck för olika sinnestillstånd och känslor. De representerar själva livskänslan.

Besjälad mörker

De tidiga modernisterna i början av 1900-talet hyllade staden och dess strålände belysning. Som betraktare av deras bilder befinner man sig mitt i staden och dess artificiella ljus. Det elektriska ljuset, glödlampan, blev en symbol för sanning och framtidstro.

Anne-Lie Larsson Ljungs bilder har en motsatt riktning. Här slungas man med hjälp av diagonala vägar och andra riktning-

visare med en närmast centrifugal kraft ut från stadens centrum, bort från ljuset. Man blir stående i mörkret, med staden i fjärran.

Samhällskritiken är uppenbar, men Anne-Lies intresse för mörkret är också av ett annat mer personligt slag. Hon säger:

– Mörkret är innehållsrikt. Det är fyllt av ljud och röster. Allt blir en och samma kropp, en enhet. I den mörka massan finns också det okända och hemliga. Mörkret är besjälad. Det är nästan som en religiös upplevelse för mig. Jag känner mig trygg i mörkret, att stå lite vid sidan om. Här kan jag se i stället för att bli sedd. Att vara i ljuset är att bli betraktad och bedömd.

Teckningens betydelse

Hennes konstnärliga förebilder är många. Anne-Lie tycker att det svårt att välja ut någon särskild.

– I tonären kom jag i kontakt med Marcus Larssons dramatiserade naturmåleri och Edvard Munchs symboliska och expressionistiska bilder. Under studietiden på Konstfack i Stockholm extraarbetade jag som värdinna och vakt på Nationalmuseum. Här fanns Rembrandt och Gustav Pilos "Gustav den III:s kröning" att titta på. Giacometti, Rauschenberg och Anselm Kie-